

Tale ved bispevielsen af Esben Thusgaard i Aarhus den 31.

maj 2026 kl. 14

Tekst:

Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: »Fred være med jer!«

(Johannesevangeliet 20,19)

Esben!

“Fred være med jer!” Det var ikke en dulmende hilsen, disciplene fik. Der blev ved den lejlighed ikke lagt op til sentimentalitet. Det er snarere et kampråb!

Han siger det tre gange på meget kort tid. Viser sine sårmærker på kroppen. Beder dem modtage Helligånden og bære den videre. Sidste gang han siger sin fredshilsen, er det ind i tvivlen.

Jesus fra Nazareth taler ind i virkeligheden. Han står ved verdens port. Ved den nye verdens port. Han indleder opstandelsens tidsalder på denne måde ved at tale ind i den menneskelige sårbarhed, ind i tvivlen, ind i forsagtheden og

ind i lysten til at anklage tilværelsen og vende ryggen til den, og forsvinde i en blanding af selvretfærdighed, magtesløshed og mistanke.

Men han bad os modtage Helligånden. Han overlod os til tilgivelsen, kærligheden og håbet! Det har vi bøvlet noget med i kirken lige siden, for det har altid været enklest at sætte grænser op for tro, for tilgivelse og for forsoning; men den småmopsede tros dage er til ende - de sure øg må pakke sig - indbegrebet af småborgerlighed, provst Meyer, er død!

Når man taler med dig, mærker man et menneske, der ikke har noget imod at stå ved verdens port. Du står der og ser ud mod horisonten, ser mulighederne, udfordringerne,

kulturerne, hører sprogene, lytter efter det kendte og det ukendte, og din affarende plads er sikker. Der er en hjemstavn, der er en vestjysk herkomst, der byder dig tage imod det hele med besindighed, åbenhed og redelighed. Du er ikke bange for fremtiden og det ukendte. Du møder begge dele med en stor bevidsthed om, at der er stemmer her i verden som holder dig fast i livet, og de kan bevæge dig. Du opdrager ikke - du inddrager!

Du er hverken bange for alvoren i tilværelsen endsige for den ekstatiske glæde. Jeg forstår, at du og domprovsten var på Rådhuspladsen her i staden for at synge "kom så de viiiije", og som københavnere har jeg lyst til at citere ireren Oscar Wilde,

og lige dreje den lokalt: "Vi har virkelig alting til fælles med aarhusianerne nu om stunder, altså bortset fra sproget."

Ansvarer er der ikke for at man skal danse rundt om det. Det skal tages, leges med og forhåbentlig falde på plads.

En folkekirke skal ikke krybe ind i sig selv. Den skal ikke lukke verden ude og gemme sig bag et panser af sprog og traditioner. Vi skal lytte til dette "fred være med jer" og så tage det på os at være håbets hus og stemme, forsoningens milde og krævende røst i en tid, hvor der kan være tendens til retro-topi - altså en hensygnen i tanken om, at alting engang var godt.

Hvis vi ikke balancerer respekt for tradition med forståelse af samtid og fremtid ender vi som kustoder, og vandrer rundt i monumenter over noget der var. Vi bliver klakører.

Virkeligheden lærer os, at der er politiske, sociale og kulturelle tektoniske plader, som har forskubbet sig. Der er en verdensorden der er kollapsede. Vi lever i tider, hvor oprustning og militarisering er nødvendig. Der er tider, hvor man må gribe til våben for fredens, retfærdighedens og såmænd også kærlighedens skyld, men så gælder det for alvor om at lytte til dette "Fred være med jer", for ét er at bruge våben, noget helt andet er at tro på dem.

“Fred være med jer”! Det vil sige, at vi kan se på os selv og lægge mærke til, at vores personlige tilbøjeligheder også kan blive nationers. Vi skal tage os i barnagtige reaktioner, nemlig at sætte mine egne behov i centrum og helt overse andre menneskers behov. Vi skal tage os i den egoisme, der bare vil fylde vores egen bug eller vores nations. Egoisme bliver ikke smukkere af at være kollektiv. Ja, og vi kan tage vores beslutninger ud fra beregnende hensyn og ikke spekulere på, hvor dette fører andre mennesker hen.

I evangeliet møder vi det guddommelige udfoldet i skønhed og vi møder den forråede umenneskelighed og frygten. Det er ikke bare fortællingen om det gode menneske. Det er ikke et nyt regelsæt, der bliver dumpet ned fra oven. Det er

blandingen frygt og vildskab, som kan besætte os og så er det fortællingen om befrielsen og om den kærlighed, der opløser frygten (Rowan Williams).

I opstandelsens tidsalder skal vi turde stille os ved siden af Kristus - vide at vi er elskede - og have modet til at tage imod hans forvandlende sandhed. Han opstod fra de døde og vandrer ved siden af menneskeheden.

Han beder os lægge ud på det dybe. Han beder os se. Han lader os ane, at vores indsigt har grænser, men at kærlighed, tilgivelse og forsoning opløser vores domme og fordomme.

Han lærer os at leve i en skræmmet verden, og han befrier os til at bære over med hinanden.

Blot en ting mere! Man hører raceteorier hævdet igen. Hvordan man kan komme i tanker om det efter det ondsksfulde 20. århundrede, hvor der fandt så mange folkemord og politiske mord sted, aner jeg ikke!

Godt at der er en kirke, der hele tiden hævder at vand (nemlig dåbens vand) er tykkere end blod, og det lukker mennesker ud i den hengivenhed, kærlighed og tilgivelse der hævder at der er ikke forskel på græker og jøde, mand og kvinde, rig og fattig. Vi er alle inkluderede i den radikale tilgivelse og kærlighed. Skulle man mene noget andet, måtte Gud da forbarme sig over det menneske.

I denne nye præstelige tjeneste som biskop håber jeg for dig, at du vil være besat af den nysgerrighed, der ser efter de veje,

som vi skal gå på og undervejs opdage, hvad kristen tro er.

Måtte Gud velsigne og forbløffe dig!

Fred være med dig!